

ΕΛΕΝΗ ΚΑΤΣΑΜΑ

ΑΠΑΣΙΟΝΑΤΑ 2073

ΙΚΑΡΟΣ

ΑΠΑΣΙΟΝΑΤΑ
2073

© 2026, Ελένη Κατσαμά

© 2026, Εκδόσεις Ίκαρος για την ελληνική γλώσσα

Επιμέλεια – Διόρθωση: Μάνος Μπονάτος

Σχεδιασμός – Εικονογράφηση εξωφύλλου: Kanellos Cob

Στοιχειοθεσία – Σελιδοποίηση: Εκδόσεις Ίκαρος

Παραγωγή: Κοτσάτος Α.Ε.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

Κανένα μέρος ή απόσπασμα του παρόντος βιβλίου δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί ή να αναπαραχθεί, με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο, για την εκπαίδευση τεχνολογιών ή συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης. Με βάση το Άρθρο 4(3) της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/790 για την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά, οι δημιουργοί και ο εκδότης επιφυλάσσονται ρητώς όλων των δικαιωμάτων τους και εξαιρούν το παρόν έργο από κάθε πράξη εξόρυξης κειμένων και δεδομένων.

Πρώτη έκδοση: Μάιος 2026

ISBN 978-960-572-831-1

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΚΑΡΟΣ • ΒΟΥΛΗΣ 4, 105 62 ΑΘΗΝΑ • Τ: 210 3225152 • www.ikarosbooks.gr

ΕΛΕΝΗ ΚΑΤΣΑΜΑ

ΑΠΑΣΙΟΝΑΤΑ
2073

ΙΚΑΡΟΣ

στην Έλλη

Only Lovers Left Alive
Jim Jarmusch, 2013

Κίραν, προσομοιωτής Υπηρεσίας, 2073

«Μεταφορά συνείδησης στο περιβάλλον του Κρόνου. Θα αντιλαμβάνεσαι την ατμόσφαιρα, τη βαρύτητα, τις καιρικές συνθήκες».

Ο Κίραν φοράει τη στολή του ενώ ακούει τις οδηγίες.

«Ο Κρόνος είναι αφιλόξενος, οι συνθήκες είναι ακραίες. Έχεις εκπαιδευτεί γι' αυτό».

Κουμπώνει τους μαγνητικούς συνδέσμους στους καρπούς και στο στέρνο, και νιώθει την πίεση να σταθεροποιεί την αναπνοή του.

«Αν κάτι πάει στραβά, η συνείδησή σου δεν θα καταφέρει να επιστρέψει πλήρως στον πραγματικό κόσμο».

«Στα μειονεκτήματα αυτό, να υποθέσω;» ρωτάει, δίχως να πάρει απάντηση φυσικά.

«Ίσως υπάρξει στρέβλωση του χρόνου, η αίσθηση πως έχεις παραμείνει μήνες στον Κρόνο ενώ στην πραγματικότητα θα έχουν περάσει μερικά λεπτά. Δεν θα επέμβουμε στην αντιληπτική σου συνείδηση».

Κρατάει την κάσκα για λίγα δευτερόλεπτα πριν τη φορέσει. Ζυγίζει το βάρος της. Το γυαλί της είναι αδιαφάνες.

«Η πιθανότητα να θεωρήσεις την προσομοίωση ως πραγματικότητα είναι μεγάλη».

Κατεβάζει αργά την κάσκα στο κεφάλι.

«Η στολή ενσωματώνει αίσθηση αφής και θερμοκρασίας. Θα αποτρέψει το πρόβλημα της αποσύνδεσης».

Ο ήχος από το κλικ της ενεργοποίησης αντηχεί στο κεφάλι του. Οι οδηγίες της Υπηρεσίας γίνονται ένα μακρινό βουητό.

«Πρέπει να είμαστε σε διαρκή επικοινωνία, καταλαβαίνεις; Κίραν, επιβεβαίωσε, καταλαβαίνεις;»

Ο Κίραν μπαίνει στον προσομοιωτή. Η πόρτα κλειδώνει αυτόματα πίσω του.

SuperRail, 10.10.2073, 15:32

Μια ψηλή, αδύνατη γυναίκα με μαλλιά τραβηγμένα πίσω κρατάει σφιχτά τη χειρολαβή. Φοράει στενό μαύρο παντελόνι, κολλητό μαύρο φανελάκι και αθλητικά παπούτσια. Τα βλέφαρά της είναι βαμμένα μαύρα. Είναι μουτζουρωμένη κάτω από τα μάτια. Απευθύνεται στους συνεπιβάτες της ουρλιάζοντας.

«Ψοφίμι, τώρα ζητάει το αίμα σου, μετά θα ζητήσει τη ζωή σου. Τώρα ζητάει το αίμα σου, μετά θα ζητήσει τη ζωή σου. Δώσ' της, ψοφίμι, το αίμα σου. Δώσ' της μετά και τη ζωή σου».

Λέει τα ίδια ξανά και ξανά, σαν χαλασμένο σύστημα ηχογράφησης. Οι επιβάτες, άλλοι καθισμένοι άλλοι όρθιοι, αποφεύγουν οποιαδήποτε επαφή μαζί της. Η μαγνητοφωνημένη φωνή του συρμού έχει ήδη αναγγείλει τέσσερις στάσεις, ωστόσο εκείνη συνεχίζει να επαναλαμβάνει ακούραστα τα ίδια λόγια με την ίδια ένταση.

«Πάψε επιτέλους», ακούγεται μια γυναικεία φωνή από το βάθος του βαγονιού.

Η γυναίκα που τόση ώρα αποκαλεί τους συνεπιβάτες της ψοφίμια πλησιάζει εκείνη που διαμαρτυρήθηκε και χωρίς να σταματήσει ούτε για μια στιγμή να ουρλιάζει στέκεται από πάνω της. Οι φλέβες στον λαιμό της έχουν πεταχτεί από την ένταση.

«Πήγαινε πιο κει, με φτύνεις», λέει η γυναίκα που κάθεται, σκουπίζοντας το πρόσωπό της με ένα μαντίλι.

«Ψοφίμι, έχεις ήδη αρχίσει να βρομάς», ουρλιάζει πάνω από το κεφάλι της.

Η γυναίκα βάζει ήρεμα το μαντίλι στην τσάντα της, βγάζει ένα γκλομπ από την ίδια τσάντα, σηκώνεται από το κάθισμα και της καταφέρνει ένα δυνατό χτύπημα στο κεφάλι. Το κεφάλι σπάει και το αίμα κυλάει ως τον λαιμό της. Για μια στιγμή τα γόνατα της χτυπημένης γυναίκας λυγίζουν. Η φωνή της ακούγεται ακόμα, όμως πιο αδύναμα από πριν. Η άλλη σηκώνει πάλι το γκλομπ και τη χτυπάει πιο δυνατά, αυτή τη φορά στο πλάι του κεφαλιού. Η γυναίκα τώρα σωπαίνει. Το χτύπημα τη στέλνει πάνω στη μεταλλική κολόνα στο κέντρο του βαγονιού. Δόντια και αίμα πετάγονται παντού. Στα τζάμια ασφα-

λείας, στα καθίσματα, στους επιβάτες. Κάποιοι απομακρύνονται από τις δύο γυναίκες, κάποιοι κάνουν πως κοιτούν έξω από το παράθυρο το σκοτάδι του τούνελ ενώ στην πραγματικότητα παρακολουθούν το επεισόδιο από την αντανάκλαση στο τζάμι, και κάποιοι όντως κοιτούν έξω από το παράθυρο το σκοτάδι του τούνελ. Το τρίτο χτύπημα βρίσκει τη γυναίκα στην κορυφή του κεφαλιού και είναι το τελειωτικό. Το κεφάλι της ανοίγει στη μέση. Σωριάζεται στο βρόμικο πάτωμα του βαγονιού με τα μάτια ανοιχτά και δεν ακούγεται ξανά. Στο μπράτσο της, κάτω από τον αριθμό Στοιχείου, φαίνεται ένα τατουάζ που γράφει: ΝΕΚΡΟΙ ΩΣ ΤΗΝ ΑΚΡΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

Βάζει το λερωμένο γκλομπ πίσω στην τσάντα, βγάζει πάλι το μαντίλι και σκουπίζει τα χέρια της. Μετά κάθεται ήσυχα στο κάθισμά της.

«Ποιος είναι το ψοφίμι τώρα;» λέει.

Κίραν, προσομοιωτής Υπηρεσίας, Κρόνος

Το θερμόμετρο δείχνει -90°C. Ο γιγάντιος αέριος όγκος με πλησιάζει με σταθερή ταχύτητα. Κομμάτια πάγου λάμπουν σαν διαμάντια σχηματίζοντας άπειρα ισχνά δαχτυλίδια γύρω μου. Έχουν απομείνει ακόμα 12' μέχρι το φως του ήλιου να με φτάσει, όχι πως θα αλλάξουν και πολλά. Το σώμα μου έχει συρρικνωθεί μέσα στην ισοθερμική στολή. Τα κύτταρά μου ψάχνουν μέσα μου διανύοντας απειροελάχιστες αποστάσεις με 500 χλμ/ώρα, μέχρι να βρουν μια φιλόξενη γωνιά να επιβιώσουν.

Στους -135°C διακρίνω την Κόκκινη Κηλίδα. Μέσα μου απολήξεις νεύρων, μύες, κόκαλα, ένας μικρόκοσμος από συμβιβασμένα μόρια κλονίζεται στον παραμικρό κραδασμό. Ο παλμογράφος στέλνει αναφορά στη βάση μου για όλα αυτά που συμβαίνουν μέσα μου.

«Ήρεμα τώρα, Κίραν», ακούγεται στα ηχεία της κάσκας μου, λες κι η εντολή απευθύνεται σε κάποιον σκύλο έτοιμο να χιμήξει.

«Κάτσε κάτω, Κίραν, ήρεμα, αγόρι μου, πάρε μπισκοτάκι», απαντάω.

«Κίραν, δεν είναι αστείο, μην τα σκατώσεις», λέει η Τζο. Δεν έχω φτάσει ποτέ τόσο μακριά από τη βάση μου. Το χάσμα ανάμεσα στους δακτυλίους του Κρόνου χάσκει απέναντί μου έτοιμο να με καταβροχθίσει. Όσο κι αν εκπαιδεύουν τον τελευταίο χρόνο για να αντιμετωπίσω τέτοιες συνθήκες, όσο κι αν ήξερα πως αυτή η εκπαίδευση θα με έστελνε αργά ή γρήγορα εδώ ακριβώς που βρίσκομαι, 1,4 δισεκατομμύρια χιλιόμετρα μακριά από τον ήλιο, δεν είμαι έτοιμος, ποτέ δεν θα είμαι, κανείς δεν μπορεί να προετοιμαστεί για κάτι τέτοιο.

Ο προσομοιωτής έχει πάρει την αξονική κλίση του πλανήτη, μαζί του κι εγώ. Το κεφάλι μου, στη θέση που θα έπρεπε να είναι τα πόδια μου, κοντεύει να εκραγεί. Προσπερνώ το πεδίο των δακτυλίων και παρασύρομαι σε μια δίνη παγωμένων πετρωμάτων, ένα πυκνό χαλάζι που χτυπάει πάνω μου με μανία. Ένα κομμάτι πάγος είμαι κι εγώ κι αφήνομαι να στροβιλιστώ ανάμεσά τους. Συγκρούομαι μαζί τους και με κάθε χτύπημα αλλάζω

κατεύθυνση. Στους -195°C οι μετεωρίτες περιβάλλονται από πάγο με ασαφές πάχος, ο πυρήνας τους πάντως είναι πετρώδης. Δεν μπορώ να το ξέρω αυτό απλώς κοιτάζοντάς τους, το ξέρω από το ψηφιακό εγχειρίδιο που αποστήθισα στην εκπαίδευσή μου. Ανακαλώ όλες τις πληροφορίες που έχω απομνημονεύσει για να ξεγελάσω το μυαλό μου από αυτό που συμβαίνει. Ο εχθρός μου δεν είναι το αφιλόξενο περιβάλλον του πλανήτη Κρόνου, ούτε τα κομμάτια που σέρνει πίσω του το μαγνητικό του πεδίο, ούτε η πυκνή του ατμόσφαιρα, ούτε οι άνεμοι, οι τυφώνες, ο πάγος ή η Κόκκινη Κηλίδα. Ο αληθινός μου εχθρός είναι το εργοστάσιο παραγωγής συναισθημάτων, το μυαλό μου.

Αφήνω πίσω μου το χαλάζι ενώ οι κραδασμοί εντείνονται. Αναρωτιέμαι εάν τα εσωτερικά μου όργανα θα παραμείνουν στη θέση τους. Ένας τρόπος υπάρχει για να μάθω· να συνεχίσω.

«Κίραν, ανεβαίνουν οι παλμοί σου», λέει η Τζο.

Το σώμα μου δεν έχει καμία συνοχή. Είναι ένα τσουβάλι χρησιμοποιημένα, αποπροσανατολισμένα μόρια. Αν δεν υπήρχε η στολή να συγκρατεί τα μέλη μου, ίσως το σώμα μου να είχε σπάσει. Ίσως να έχει ήδη σπάσει κι όταν βγάλω την ισοθερμική στολή τα πόδια μου να αποκολληθούν από το υπόλοιπο σώμα και το κεφάλι μου να κατρακυλήσει μακριά σαν ξεφούσκωτη μπάλα. Ίσως αυτό εννοεί η Τζο από τη βάση όταν μου λέει να μην τα σκατώσω, να θέλει να μου πει να μη σπάσω. Δεν ορίζω τίποτα που άλλοτε ήταν δικό μου. Δεν μπορώ να ελέγξω τί-

ποτα μέσα μου και σίγουρα τίποτα στο ακραία αφιλόξενο περιβάλλον όπου βρίσκομαι. Μέσα σε αυτό το άγνωστο χάος όμως αισθάνομαι ανακούφιση. Η ανάγκη να ελέγξω τον εαυτό και το περιβάλλον μου με έχει εγκαταλείψει. Ένα μαύρο παχύρευστο υγρό χύνεται στα πνευμόνια μου και απλώνεται μουδιάζοντας τους μυς των άκρων μου.

«Άκουσέ με καλά, κινδυνεύεις με αποκλεισμό, χτυπάς κόκκινο», επιμένει η Τζο.

Προσπαθώ να της απαντήσω αλλά δυσκολεύομαι να ανοίξω το στόμα· κι όταν τα καταφέρνω βγαίνει από μέσα μόνο ένας βρυχηθμός, μια υπόκωφη κραυγή. Ένα δυνατό βογκητό, κάτι άναρθρο και πρωτόγονο, παλιό όσο και το σύμπαν, τίποτε άλλο δεν ακούγεται.

Το μαγνητικό μου πεδίο γεμίζει καρφίτσες. Αμέτρητες, μικροσκοπικές καρφίτσες που διαπερνούν τη στολή και παρεισφρέουν στο δέρμα μου. Δεν έχω πια δέρμα παρά ένα σιδερένιο, αγκαθωτό περίβλημα και δεν υπάρχει κάτι άλλο πέρα από πόνο. Αφήνομαι στον στρόβιλο που νιώθω να με τυλίγει στοργικά σαν να είμαι μωρό, αλλά μετά με πετάει εδώ κι εκεί επειδή δεν με χρειάζεται πια. Οι καρφίτσες εισχωρούν ολοένα και πιο βαθιά κι η Κόκκινη Κηλίδα με κοιτάζει με το μοναδικό της μάτι σαν να μου υπόσχεται το τέλος της ύπαρξής μου όπως τη γνωρίζω.

Μια απόκοσμη δύναμη, ένας συμπαντικός δαίμονας εγκαθίσταται στο στήθος μου. Ζυγίζει τόνους. Τρυπάει με τα δάχτυλα το δέρμα μου και αρπάζει τα πνευμόνια μου. Τα τραβάει έξω και τα σφίγγει, τα σκίζει με μια ασύλλη-

πη δύναμη. Η ανάσα μου βγαίνει με δυσκολία. Κι ύστερα η αναπνοή μου σταματάει. Ακούω μια μακρινή ψαλμωδία από σεμνά χερουβείμ που πλησιάζουν για να μαζέψουν ό,τι έχει απομείνει από μένα. Είναι η βάση μου.

«Κίραν, ο παλμογράφος δεν ανταποκρίνεται. Κίραν; Μετατόπισε τη συνείδησή σου. Τώρα!»

Στο τερματισμένο μυαλό μου ανάβει ένα μικρό φως, μια αφύπνιση που υπάρχει για μένα χωρίς εμένα, ένας αυτόματος πιλότος συνείδησης που με μετατοπίζει. Τώρα πηγαίνω εκεί όπου ανήκω.

Τα πόδια μου βυθίζονται στην άμμο ως τον αστράγαλο. Ο ήλιος καίει τους ώμους μου. Είναι τόσο λαμπερός που βλέπω μόνο θολά περιγράμματα, δεν διακρίνω τίποτα με ακρίβεια. Με τυλίγει μια καθησυχαστική ζεστασιά. Τρέχω. Πατάω πάνω στα ρούχα μου που γεμίζουν άμμο και βουτάω γυμνός. Δάση κοραλλιών, αμέτρητες πυκνές αποικίες από βυσσινί κοράλλια χορεύουν αργά σαν να έχουν ξεγελάσει τον χρόνο. Ένα κοπάδι από διάφανα αξολότλ σαν ακίνητα γυμνά μωρά που βλέπουν τον κόσμο για πρώτη φορά κρύβονται ανάμεσα στα κοράλλια. Απομακρύνομαι κολυμπώντας όσο πιο μακριά από την ακτή μπορώ και βλέπω το πτερύγιό του να έρχεται κατά πάνω μου. Πηδάει ψηλά, πάνω από μένα και ξέρω ότι τώρα κάνει φιγούρα. Πέφτει με έναν παφλασμό, χάνεται κάτω από τα πόδια μου και αναδύεται, αυτή τη φορά δίπλα μου. Με κοιτάζει σαν να ξέρει. Μου μιλάει, βγάζει έναν ήχο σαν παλιό παιχνίδι, σαν σφυράκια που χαϊδεύουν μια τσίγκινη επιφάνεια κι ύστερα τη χτυπάνε απαλά, πολλά

αδύναμα μικρά χτυπήματα και κύματα νερού που σκάνε στο στήθος μου. Το πλησιάζω και πιάνω τα πτερύγιά του για να παίξουμε. Γελάω και γελάει κι αυτό. Αισθάνομαι κύματα γαλήνης να πλημμυρίζουν την καρδιά μου. Κάνουμε ταυτόχρονα βουτιά και συναντιόμαστε κάτω από την επιφάνεια του νερού. Ύστερα απομακρύνεται. Το ακολουθώ.

«Κίραν, οι τιμές είναι φυσιολογικές, επανέρχεσαι».

Με παρασύρει ακόμα πιο μακριά και κολυμπάω πίσω του προσπαθώντας να το φτάσω. Είναι πιο γρήγορο από μένα. Αλλά δεν με περιμένει, ούτε με κοιτάζει πια, σαν να ξέρει ότι ο χρόνος μας τελείωσε, σαν να μη θέλει να το φτάσω, ούτε να παίξουμε άλλο.

«Κίραν, έχεις επανέλθει, πρέπει να επιστρέψεις».

Σταματάω να το ακολουθώ. Το κοιτάζω να απομακρύνεται και νιώθω απελπισία. Κάποια φορά θα είναι η τελευταία. Ίσως αυτή. Θα πρέπει να συνεχίσω να ζω γνωρίζοντας ότι δεν θα ξαναβρεθώ ποτέ εκεί.

«Μα τι κάνει;»

«Τα δικά του, ως συνήθως».

«Ποιον προσομοιάζει;»

«Δεν είναι πρόσωπο, έχει ρυθμιστεί σε συνθήκη».

«Δεν καταλαβαίνω γιατί συνεχίζουμε μαζί του, είναι σαν να περπατάμε όλοι σε τεντωμένο σκοινί».

«Επειδή δεν υπάρχει κανένας άλλος που να έχει αυτές τις δυνατότητες».

«Και τι να τις κάνουμε τις δυνατότητες άμα δεν ελέγχει τον εαυτό του;»